

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE
privind Comisia Națională a Pieței Financiare

nr. 192-XIV din 12.11.1998
(în vigoare 04.03.1999)

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.117-126BIS din 14.08.2007
Monitorul Oficial al R.Moldova nr.22-23 art.91 din 04.03.1999

* * *

Actul urmează a fi modificat de:	În vigoare
- Legea nr.97 din 11.06.2020	01.01.2021
<i>Se completează art.4,8</i>	

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. – (1) Comisia Națională a Pieței Financiare, denumită în continuare *Comisia Națională*, este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, care reglementează și autorizează activitatea participanților la piața financiară nebancaară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei. În acest scop, Comisia Națională este investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație.

(2) Comisia Națională este persoană juridică, cu bilanț propriu, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat și cu denumirea sa. Autoritatea Comisiei Naționale se exercită pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(3) Comisia Națională are sediul central în municipiul Chișinău. În funcție de necesități, aceasta își poate deschide în teritoriu reprezentanțe, care funcționează potrivit regulamentelor aprobate de ea.

[Art.1 modificat prin [Legea nr.144 din 02.07.2010](#), în vigoare 13.07.2010]

Art.2. – (1) Comisia Națională funcționează potrivit prevederilor [Constituției](#), prezentei legi, altor acte legislative, regulamentului propriu și este independentă în exercitarea funcțiilor sale.

(2) Comisia Națională prezintă anual Parlamentului, pînă la data de 1 iunie, un raport care se examinează în ședință plenară a Parlamentului și care include informația privind funcționarea pieței financiare nebancaare și privind activitatea sa în anul precedent, inclusiv executarea bugetului, raportul fiind publicat pe pagina web oficială a Comisiei Naționale. Cîte o copie a raportului se remite Președintelui Republicii Moldova și Guvernului pentru informare.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.221 din 27.10.2017](#), în vigoare 01.12.2017]

Art.3. – Comisia Națională are drept obiective de bază asigurarea stabilității, transparenței, siguranței și eficienței sectorului financiar nebancaar, prevenirea riscurilor sistemice și manipulării pe piața financiară nebancaară, protejarea drepturilor participanților la piața financiară nebancaară.

Art.4. – (1) Autoritatea Comisiei Naționale se extinde asupra participanților la piața

financiară nebanclară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, investitorii, asigurații, organizațiile de autoreglementare pe piața de capital, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule din Republica Moldova, membrii asociațiilor de economii și împrumut, clienții organizațiilor de creditare nebanclară și participanții profesioniști la piața financiară nebanclară.

(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebanclară, denumiți în continuare *participanți profesioniști*, sînt persoanele licențiate sau autorizate pe piața de capital, participanții profesioniști la piața asigurărilor, fondurile nestatale de pensii, asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebanclară și birourile istoriilor de credit.

(3) Atribuțiile Comisiei Naționale privind reglementarea, autorizarea și supravegherea participanților profesioniști nu se suprapun cu atribuțiile Băncii Naționale a Moldovei.

(4) Comisia Națională dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară în conformitate cu prezenta lege.

(5) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, stabilite de prezenta lege și de actele legislative specifice fiecărui domeniu supravegheat, Comisia Națională nu va fi îngrădită de nicio altă autoritate.

(6) Prevederile [Legii nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică pe piața financiară nebanclară.

[Art.4 modificat prin [Legea nr.35 din 16.03.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

[Art.4 completat prin [Legea nr.94 din 31.05.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

[Art.4 completat prin [Legea nr.62 din 08.04.2016](#), în vigoare 06.05.2016]

Art.5. – (1) Comisia Națională este în drept să colaboreze cu organisme de specialitate internaționale corespunzătoare și să adere la ele.

(2) Comisia Națională este în drept să acorde asistență și să efectueze, în conformitate cu legislația, schimb de informații privind piața financiară nebanclară și participanții acesteia cu instituțiile de specialitate internaționale și autoritățile similare din alte state.

Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din:

a) taxe în mărime de pînă la 0,5 la sută din suma emisiunii valorilor mobiliare, cu excepția emisiunii obligațiunilor pentru care se va percepe taxă în mărime de pînă la 0,1 la sută din suma emisiunii;

b) taxe în mărime de pînă la 0,1 la sută din suma emisiunii valorilor mobiliare efectuate în scopul consolidării, fracționării sau convertirii valorilor mobiliare emise anterior;

c) taxe din tranzacțiile de vînzare-cumpărare efectuate pe piața reglementată:

- în mărime de pînă la 0,1 la sută din tranzacțiile înregistrate în regimul pieței interactive;

- în mărime de pînă la 0,3 la sută din tranzacțiile înregistrate în regimul pieței directe;

d) taxe în mărime de pînă la 1 la sută din tranzacțiile de vînzare-cumpărare a valorilor mobiliare, efectuate în afara pieței reglementate;

e) taxe în mărime de pînă la 1 la sută din tranzacțiile cu valori mobiliare, altele decît cele specificate la lit.c) și d);

e¹) taxe în mărime de pînă la 0,5 la sută din valoarea tranzacțiilor de succesiune a valorilor mobiliare, dar nu mai mult de 2 milioane de lei

f) plata pentru aprobarea transferului de portofoliu al asiguratorului în mărime de pînă la 1 la sută din valoarea transferului;

[Lit.g) abrogată prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

h) plăți regulatorii de funcționare achitate anual de către participanții profesioniști,

și anume:

- plățile organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, achitate de către administratorii acestora, în mărime de pînă la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;

- plățile societăților de asigurare în mărime de pînă la 2 la sută din primele brute anuale subscrise, stabilindu-se diferențiat în funcție de clasa și tipul de asigurare;

- plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări în mărime de pînă la 1 la sută din comisioanele primite;

- plățile fondurilor nestatale de pensii în mărime de pînă la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;

- plățile asociațiilor de economii și împrumut în mărime de pînă la 1 la sută din valoarea medie anuală a activelor;

- plățile organizațiilor de creditare nebancaară în mărime de pînă la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancaare și leasingului financiar înregistrat, dar nu mai puțin de 5000 de lei;

i) plata pentru acordarea de licențe și autorizații în conformitate cu legislația;

j) veniturile de la editarea publicațiilor periodice de specialitate ale Comisiei Naționale;

[Lit.k) abrogată prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

l) donații și orice alte surse legale.

(1¹) Mărimea concretă a taxelor și plăților, în limitele valorilor specificate la alin.(1), se stabilește de către Comisia Națională la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității sale, în baza estimării indicatorilor bugetari. Pînă în data de 1 noiembrie a fiecărui an, Comisia Națională publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova hotărîrea Consiliului de administrație privind cuantumul taxelor și plăților stabilite pentru anul următor, iar în cazul modificării și/sau completării acestora în conformitate cu legislația, hotărîrea se publică în termen de 5 zile lucrătoare de la adoptare.

(2) Bugetul Comisiei Naționale se aprobă anual, pînă în data de 15 noiembrie, de către Consiliul de administrație în limita necesarului pentru asigurarea unei activități conforme și în condițiile independenței sale financiare, fiind publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale. Comisia Națională prezintă Parlamentului, pînă la data de 30 noiembrie, bugetul său pentru anul financiar următor, precum și informația cu privire la executarea scontată a bugetului pentru anul curent.

(2¹) În cadrul unui an bugetar pot fi efectuate rectificări la bugetul Comisiei Naționale, care, de regulă, se aprobă nu mai devreme de data de 1 iulie și nu mai tîrziu de data de 1 noiembrie. În termen de 5 zile lucrătoare de la aprobare, Parlamentul este notificat cu privire la rectificarea bugetară, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.

(3) Taxele și plățile regulatorii de funcționare urmează a fi transferate pe un cont de decontare al Comisiei Naționale în termenele stabilite prin actele normative ale Comisiei Naționale. Un transfer incomplet sau întîrziat pe contul Comisiei Naționale atrage după sine penalitate în mărime de 0,05 la sută din suma netransferată, pentru fiecare zi de întîrziere.

(4) Gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare acumulate pe cont țin de competența exclusivă a Comisiei Naționale. Soldul mijloacelor acumulate și neutilizate în decursul anului financiar rămîne disponibil, pe contul Comisiei Naționale, pentru anul financiar următor.

(5) Patrimoniul și veniturile Comisiei Naționale sînt scutite de impozite și taxe.

(6) Structura și statele de personal ale Comisiei Naționale, formele și modul de retribuție a membrilor și a angajaților se stabilesc de Consiliul de administrație. Salariul

președintelui Comisiei Naționale este stabilit de Consiliul de administrație în mărime ce variază între 3 și 5 salarii medii lunare ale angajaților Comisiei Naționale, cu excepția personalului tehnic, calculat în raport cu ultimele 3 luni de activitate a acesteia. Salariul membrilor Comisiei Naționale este stabilit de Consiliul de administrație în mărime ce variază între 3 și 4 salarii medii lunare ale angajaților Comisiei Naționale, cu excepția personalului tehnic, calculat în raport cu ultimele 3 luni de activitate a acesteia.

(7) Auditul public extern al exercițiului financiar-bugetar al Comisiei Naționale se efectuează de către Curtea de Conturi.

(8) Comisia Națională ține contabilitatea în conformitate cu standardele naționale de contabilitate.

(9) Amenzile aferente sancțiunilor aplicate conform legislației de către Comisia Națională se varsă la bugetul de stat.

[Art.6 alin.(9) introdus prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

[Art.6 modificat prin Legea nr.35 din 16.03.2018, în vigoare 01.10.2018]

[Art.6 modificat prin Legea nr.288 din 15.12.2017, în vigoare 01.01.2018]

[Art.6 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

[Art.6 modificat prin Legea nr.221 din 27.10.2017, în vigoare 01.12.2017]

[Art.6 modificat prin Legea nr.144 din 02.07.2010, în vigoare 13.07.2010]

[Art.6 modificat prin Legea nr.63 din 23.04.2010, în vigoare 18.05.2010]

[Art.6 modificat prin Legea nr.108-XVI din 17.12.2009, în vigoare 01.01.2010]

Art.7. – (1) În procesul exercitării atribuțiilor sale, Comisia Națională conlucrează cu autoritățile publice în vederea realizării obiectivelor sale și asigurării protecției drepturilor investitorilor și ale publicului larg.

(2) Guvernul, Banca Națională a Moldovei, ministerele, alte autorități ale administrației publice coordonează cu Comisia Națională proiectele actelor normative ce vizează piața financiară nebancaară.

Capitolul II

ATRIBUȚIILE ȘI DREPTURILE COMISIEI NAȚIONALE

Art.8. – În scopul realizării obiectivelor sale, Comisia Națională are următoarele atribuții:

a) elaborează și, în comun cu Guvernul, aprobă strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancaare;

b) exercită prerogativele legale privind reglementarea și supravegherea pieței financiare nebancaare prin adoptarea de decizii și dispunerea de măsuri executorii pentru participanții la piața financiară nebancaară, precum și efectuează, la cerere sau din oficiu, interpretarea oficială a deciziilor proprii;

c) acordă, retrage, suspendă și reperfectează licențe și autorizații participanților profesioniști, precum și acordă autorizații de reorganizare a acestora, în conformitate cu legislația și actele sale normative;

d) acordă asociațiilor participanților profesioniști statut de organizație de autoreglementare, precum și delegă acestora, în corespundere cu legislația, una sau mai multe împuterniciri;

e) stabilește, în cazurile prevăzute de legislație, cerințe față de operațiunile cu valori mobiliare și activitatea participanților profesioniști, inclusiv cerințe față de mărimea capitalului propriu, și normele de prudență financiară;

f) monitorizează situația financiară a participanților profesioniști, precum și conformarea acestora cerințelor de activitate stabilite de legislație, efectuează controale asupra activității acestora în limitele competenței și conform modului stabilit de actele sale normative;

g) stabilește, în cazurile prevăzute de legislație, cerințe față de asociații/acționarii semnificativi, persoanele cu funcție de răspundere și specialiștii participanților profesioniști, precum și stabilește modul de atestare a specialiștilor participanților profesioniști;

h) stabilește regimul, forma, conținutul și modul de ținere a registrelor interne ale

participanților profesioniști, a registrelor deținătorilor de unități de fond;

i) elaborează și aprobă regulile de întocmire și prezentare a dărilor de seamă specializate ale participanților profesioniști, ale emitenților și organizațiilor de autoreglementare;

j) creează și întreține rețeaua informațională, necesară supravegherii participanților profesioniști, precum și baza informațională publică privind emitenții, titularii de licență și de autorizație și funcționarea pieței financiare nebancale, oferă publicului larg informațiile cu privire la activitatea sa și la dezvoltarea pieței financiare nebancale;

k) stabilește modul de înregistrare, înregistrează ofertele publice de valori mobiliare, unitățile de fond, precum și rezultatele realizării acestora;

l) stabilește modul de plasare și de circulație a valorilor mobiliare străine pe piața de capital a Republicii Moldova;

m) ține Registrul emitenților de valori mobiliare, Registrul emitenților de unități de fond, registrul participanților profesioniști, registrul licențelor și autorizațiilor eliberate și al atestatelor de calificare ale specialiștilor participanților profesioniști, registrul de stat al asiguratorilor (reasiguratorilor), brokerilor de asigurare și/sau reasigurare și al actuarilor, precum și alte registre în conformitate cu legislația;

n) exercită, în comun cu Consiliul Concurenței, controlul asupra respectării legislației cu privire la protecția concurenței pe piața financiară nebancale;

o) înregistrează emisiunile de valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova și eliberează emitenților permise pentru circulația valorilor mobiliare în afara țării;

p) publică prețurile valorilor mobiliare care circulă în afara pieței reglementate și/sau a sistemului multilateral de tranzacționare, determină publicațiile periodice în care participanții profesioniști și emitenții de valori mobiliare sînt obligați să publice informația ce urmează a fi dezvăluită în conformitate cu legislația;

q) eliberează, în cazurile stabilite de legislație, avize de dobîndire a participațiilor calificate în capitalul social al participanților profesioniști, avize de deschidere a filialelor și reprezentanțelor participanților profesioniști, precum și avize prealabile la constituirea/ înregistrarea organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și pentru înregistrarea asiguratorului și reasiguratorului;

r) supraveghează activitatea Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule din Republica Moldova;

s) stabilește modalitatea evidenței de către asiguratorii a contractelor de asigurare (polițelor de asigurare) și aprobă transferul de portofolii ale asiguratorilor;

t) realizează alte atribuții în conformitate cu legislația ce reglementează activitatea participanților profesioniști, cu prezenta lege și cu alte acte legislative.

[Art.8 lit.h),k),m) modificat prin Legea nr.58 din 06.04.2017, în vigoare 30.03.2020]

[Art.8 modificat prin Legea nr.94 din 31.05.2018, în vigoare 29.06.2018]

[Art.8 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

[Art.8 modificat prin Legea nr.54 din 30.03.2017, în vigoare 14.04.2017]

[Art.8 modificat prin Legea nr.38 din 27.03.2014, în vigoare 18.04.2014]

Art.9. – (1) Comisia Națională are următoarele drepturi:

a) să califice valorile mobiliare (să le determine tipul) conform legislației privind piața de capital;

b) să suspende emisiunea valorilor mobiliare/unităților (titlurilor) de fond sau să anuleze emisiunile corespunzătoare de valori mobiliare/unități (titluri) de fond în cazurile stipulate de legislația privind piața de capital;

c) să aplice, în modul prevăzut de legislație, restricții în activitatea participanților la piața financiară nebancale, inclusiv să suspende operațiunile bancare la conturile acestora;

d) să expedieze participanților la piața financiară nebancale prescripții spre executare obligatorie, inclusiv în ce privește desfășurarea adunărilor generale ale

acționarilor, să ceară participanților la piața financiară nebancaară prezentarea documentelor contabile și a altor documente necesare, explicațiilor orale și scrise;

e) să ceară și să examineze, cu periodicitatea stabilită în legislație, dările de seamă asupra activității participanților la piața financiară nebancaară;

f) să stabilească pentru participanții profesioniști, în cazurile prevăzute de legislație, normative obligatorii în ce privește mijloacele proprii de limitare a riscurilor sistemice;

[Lit.g) abrogată prin Legea nr.58 din 06.04.2017, în vigoare 30.03.2020]

h) în scopul protejării drepturilor investitorilor și ale publicului larg, precum și/sau în cazul încălcării legislației privind piața de capital, să suspende plasarea valorilor mobiliare și/sau circulația acestora pe piața reglementată, în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare și în afara acestora, clearingul și decontările la tranzacții;

i) să sisteze, pe piața financiară nebancaară, în modul prevăzut de legislație, orice activitate care contravine legislației sau nu este prevăzută de legislație;

j) să aplice sancțiuni legale față de persoanele fizice participanți la piața financiară nebancaară în cazul încălcării legislației;

k) să examineze cauzele contravenționale în domeniul pieței financiare nebancaare;

l) să intenteze, în instanța de judecată, acțiuni privind chestiunile ce țin de competența sa, inclusiv privind invaliditatea tranzacțiilor cu valori mobiliare;

[Lit.m) abrogată prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

n) să monitorizeze circulația valorilor mobiliare în țară;

o) să califice acțiunile participanților la piața de capital ca manipulări și/sau abuz pe piață, conform legislației privind piața de capital;

p) să aplice măsurile, prevăzute de legislație, de remediere financiară, de reorganizare sau, după caz, de declarare a insolvenței asigurătorilor (reasigurătorilor) și a brokerilor de asigurare și/sau reasigurare;

q) în scopul realizării atribuțiilor sale, să dispună crearea grupurilor de lucru, inclusiv a celor interministeriale;

r) să exercite alte drepturi ce rezultă din legislația ce reglementează activitatea participanților la piața financiară nebancaară, din prezenta lege și din alte acte legislative.

(1¹) Modalitatea de suspendare a operațiunilor bancare la conturile participanților la piața financiară nebancaară conform alin.(1) lit.c) se stabilește prin actele normative emise în acest sens.

(2) În scopul asigurării transparenței și dezvăluirii de către toți participanții la piața financiară nebancaară a informației referitoare la activitatea lor financiară și la evenimentele și acțiunile ce afectează această activitate, precum și în scopul informării acționarilor despre adunările generale, Comisia Națională fondează publicații periodice de specialitate.

[Art.9 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

[Art.9 modificat prin Legea nr.131-XVIII din 23.12.2009, în vigoare 12.02.2010]

Capitolul III

ORGANIZAREA ȘI ADMINISTRAREA COMISIEI NAȚIONALE

Art.10. – (1) Comisia Națională este condusă de Consiliul de administrație.

(2) Consiliul de administrație este un organ colegial compus din 5 membri, inclusiv președintele și doi vicepreședinți ai Consiliului de administrație, care sînt, respectiv, președinte și vicepreședinți ai Comisiei Naționale.

[Art.10 modificat prin Legea nr.144 din 02.07.2010, în vigoare 13.07.2010]

Art.11. – Membrii Consiliului de administrație sînt desemnați de Parlament pentru

un mandat de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu avizul prealabil pozitiv al comisiei parlamentare de profil. Fiecare membru al Consiliului de administrație are dreptul la două mandate consecutive.

Notă: Vezi art.VI din [Legea nr.144 din 02.07.2010](#) (Modificarea duratei mandatului pentru membrii Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, nu atrage modificarea termenului de valabilitate a mandatelor membrilor Consiliului de administrație în exercițiu)

[Art.11 modificat prin [Legea nr.144 din 02.07.2010](#), în vigoare 13.07.2010]

Art.12. – În funcția de membru al Consiliului de administrație poate fi desemnată persoana care deține cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară și o vechime în muncă de cel puțin 10 ani în domeniile financiar, economic sau bancar, nu are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate, precum și nu are în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din [Legea nr.325 din 23 decembrie 2013](#) privind evaluarea integrității instituționale.

[Art.12 completat prin [Legea nr.74 din 26.04.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

[Art.12 modificat prin [Legea nr.305 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.12 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]

[Art.12 modificat prin [Legea nr.127-XVIII din 23.12.2009](#), în vigoare 31.12.2009]

[Art.12 în redacția [Legii nr.273-XVI din 07.12.2007](#), în vigoare 13.05.2008]

Art.13. – (1) Membrii Consiliului de administrație sînt desemnați cu acordul în scris al candidaților.

(2) În cazul în care candidatul este membru al unui partid sau al unei alte organizații social-politice, acordul său trebuie să conțină angajamentul de suspendare a calității de membru al partidului sau al altei organizații social-politice.

Art.13¹. – Președintele, vicepreședintele, membrii Consiliului de administrație dețin funcții de demnitate publică prin numire.

[Art.13¹ introdus prin [Legea nr.134 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.08.2016]

Art.14. – Calitatea de membru al Consiliului de administrație încetează în caz de:

- a) expirare a termenului pentru care a fost desemnat;
- b) revocare de către Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului, inclusiv din inițiativa președintelui Comisiei Naționale;
- c) demisie;
- d) deces.

Art.15. – (1) Revocarea membrilor Consiliului de Administrație se face de Parlament în cazul în care:

- a) în urma exercitării neadecvate a atribuțiilor sale sau săvîrșirii unor acte ilegale, s-au produs efecte de criză pe piața financiară nebancaară;
- b) au fost condamnați prin sentință judecătorească rămasă definitivă;
 - b¹) a rămas definitiv actul de constatare prin care s-a stabilit emiterea/adoptarea de către aceștia a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;
 - c) devin neeligibili în cazul unor situații de incompatibilitate prevăzute la art.27 alin.

(3), stabilite prin actul de constatare rămas definitiv;

d) nu-și pot îndeplini atribuțiile din cauza incapacității fizice sau psihice, constatată de către o comisie medicală;

e) nu au depus declarația de avere și interese personale sau au refuzat să o depună, în condițiile art.27 alin.(8) din [Legea nr.132 din 17 iunie 2016](#) cu privire la

Autoritatea Națională de Integritate;

f) instanța de judecată a dispus, prin hotărâre irevocabilă, confiscarea averii nejustificate.

(2) Membrii Consiliului de administrație se revocă din funcție cu majoritatea simplă de voturi (50%+1) din numărul total al deputaților din Parlament.

(3) Membrii Consiliului de administrație ale căror mandate au expirat vor rămâne în funcție pînă la numirea succesorilor lor.

[Art.15 modificat prin Legea nr.134 din 17.06.2016, în vigoare 01.08.2016]

[Art.15 completat prin Legea nr.181 din 19.12.2011, în vigoare 01.03.2012]

Art.16. – Pe lângă Comisia Națională poate fi constituit un organ consultativ – Consiliul de experți. Modul de constituire, componența și atribuțiile acestui organ se stabilesc de către Comisia Națională.

Art.17. – Comisia Națională poate antrena savanți și specialiști-practicieni pentru consultații, pentru efectuarea controalelor și expertizelor, remunerându-i conform legislației.

Capitolul IV

DECIZIILE COMISIEI NAȚIONALE ȘI MODUL DE ADOPTARE A LOR

Art.18. – (1) Deciziile Comisiei Naționale se adoptă la ședințele Consiliului de administrație, care pot fi ordinare sau extraordinare. Procesele-verbale sînt semnate de președintele Comisiei Naționale sau de vicepreședintele care a prezidat ședința. Ședințele ordinare se convoacă după necesitate, dar nu mai rar decît de 2 ori pe lună. Ședințele extraordinare se convoacă din inițiativa președintelui sau a cel puțin 2 membri ai Consiliului de administrație.

(2) Ședințele Consiliului de administrație pot fi publice sau închise. Ședințele închise au loc doar în cazul în care există pericolul prejudicierii pieței financiare nebankare sau a participanților la ea. Această formă a ședinței se decide prin vot.

[Art.18 completat prin Legea nr.144 din 02.07.2010, în vigoare 13.07.2010]

Art.19. – (1) Ședințele Consiliului de administrație sînt deliberative în cazul în care la ele participă cel puțin 3 membri și sînt prezidate de către președintele Consiliului de administrație, iar în absența acestuia, de către vicepreședintele împuternicit.

(2) Deciziile Comisiei Naționale se adoptă prin votul majorității celor prezenți la ședința Consiliului de administrație. Membrii Consiliului de administrație absenți pot vota în scris.

(3) Membrii Consiliului de administrație nu au dreptul de a se abține de la vot. Membrii care au votat împotriva își pot consemna opinia separată în procesul-verbal al ședinței respective.

[Art.19 modificat prin Legea nr.144 din 02.07.2010, în vigoare 13.07.2010]

Art.20. – (1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub forma actelor normative (hotărîri) și a actelor cu caracter individual (hotărîri, ordonanțe, înscrieri protocolare), care se semnează de către președinte sau, în absența acestuia, de către vicepreședintele împuternicit. Particularitățile emiterii actelor cu caracter individual se stabilesc în regulamentul propriu.

(2) În cazul constatării semnelor componenței unei infracțiuni în cadrul exercitării atribuțiilor și drepturilor sale, Comisia Națională emite o decizie în care indică încălcările admise, prescrie măsurile de înlăturare a acestor încălcări și, dacă există și poate fi constatat, indică prejudiciul cauzat prin aceste încălcări, prin sesizarea organului de urmărire penală conform alin.(3). Termenul de executare a prescripției în acest caz nu poate depăși 30 de zile.

(3) Sesizarea organului de urmărire penală cu privire la existența semnelor componenței de infracțiune se face printr-o adresare scrisă, care se transmite acestuia

În termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei Comisiei Naționale sau de la data expirării termenului stabilit la alin.(2) pentru executarea prescripției. La sesizare se anexează decizia și materialele aferente.

(4) În cazul prevăzut la alin.(2), decizia Comisiei Naționale nu se contestă în instanța de contencios administrativ.

[Art.20 completat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

[Art.20 în redacția Legii nr.94 din 31.05.2018, în vigoare 29.06.2018]

[Art.20 modificat prin Legea nr.144 din 02.07.2010, în vigoare 13.07.2010]

[Art.21 abrogat prin Legea nr.94 din 31.05.2018, în vigoare 29.06.2018]

[Art.21 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Art.22. – (1) Actele normative ale Comisiei Naționale care sînt obligatorii pentru participanții la piața financiară nebancaară se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare fie la data publicării lor, fie la o altă dată prevăzută în textul actului respectiv.

(2) Actele normative ale Comisiei Naționale pot fi contestate doar de către persoana în privința căreia, în baza actului cu caracter normativ contestat, s-a adoptat ori s-a refuzat adoptarea unui act cu caracter individual. Actul cu caracter normativ în baza căruia s-a adoptat ori s-a refuzat adoptarea unui act cu caracter individual poate fi contestat doar concomitent cu contestarea actului cu caracter individual.

(3) Actele cu caracter individual emise de către Comisia Națională se comunică destinatarilor contra semnătură sau prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Comunicarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire se efectuează la domiciliul sau la sediul persoanei, după caz. Dacă comunicarea actului nu este posibilă prin niciuna dintre modalitățile prevăzute în prezentul alineat, inclusiv în cazul în care destinatarul refuză luarea de cunoștință, actul se consideră comunicat dacă este disponibil la sediul Comisiei Naționale. În acest din urmă caz, drept dovadă a comunicării actului cu caracter individual servește comunicatul oficial al Comisiei Naționale privind disponibilitatea acestui act la sediul Comisiei Naționale, care se publică în termen de 10 zile pe pagina web oficială a Comisiei Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar data intrării în vigoare a acestuia este considerată data publicării comunicatului oficial în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

(4) Actele normative emise de Comisia Națională nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Comisia Națională va transmite actele sale normative, după adoptare, Ministerului Justiției spre a fi înregistrate în Registrul de stat al actelor juridice. Termenul de înregistrare nu va depăși 3 zile lucrătoare.

(5) Actele normative emise de Comisia Națională intră sub incidența prevederilor [Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008](#) privind transparența în procesul decizional. În cadrul consultării părților interesate cu privire la elaborarea actelor sale normative, Comisia Națională va solicita o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

(6) Actele Comisiei Naționale nu se supun controlului de oportunitate.

[Art.22 modificat prin Legea nr.94 din 31.05.2018, în vigoare 29.06.2018]

[Art.22 completat prin Legea nr.62 din 08.04.2016, în vigoare 06.05.2016]

[Art.22 modificat prin Legea nr.136 din 03.07.2015, în vigoare 31.07.2015]

Art.23. – (1) Actele Comisiei Naționale sînt supuse controlului de legalitate în instanțele de contencios administrativ conform procedurii stabilite de [Legea contenciosului administrativ](#) și conform cerințelor prezentei legi. Dispozițiile altor legi pot fi aplicate în cazurile de contestare a actelor Comisiei Naționale doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.

(2) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi cerută în instanța de contencios administrativ numai după contestarea acestora la Comisia Națională în termen de 30 de zile de la data comunicării răspunsului Comisiei Naționale pe marginea cererii prealabile privind aceste acte sau de la data expirării termenului pentru

soluționarea cererii prealabile. Termenul de 30 de zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normativ.

(3) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, depusă concomitent cu înaintarea acțiunii, și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate și este un caz *prima facie* împotriva legalității actului contestat;

b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică precum că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului administrativ contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului;

c) prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public urmărit prin emiterea actului administrativ contestat.

(4) Sarcina probațiunii întrunirii condițiilor menționate la alin.(3) revine reclamantului. Pînă la proba contrară se prezumă existența unui interes public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor Comisiei Naționale.

(5) În cadrul examinării cererilor privind suspendarea executării actelor Comisiei Naționale, instanța de judecată citează părțile în proces, indicînd data și ora desfășurării ședinței de judecată și anexînd copia de pe cererea de suspendare a executării actului Comisiei Naționale, de asemenea solicită Comisiei Naționale să prezinte referința pe marginea cererii de suspendare.

(6) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea copiei de pe cererea de suspendare a executării actului Comisiei Naționale, Comisia Națională depune referința pe marginea acestei cereri.

(7) Instanța de judecată este obligată să soluționeze cererea de suspendare a executării actului Comisiei Naționale în cel mult 5 zile de la prezentarea referinței de către Comisia Națională sau de la data la care trebuia prezentată referința.

(8) Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului Comisiei Naționale doar în cazul întrunirii cumulative a condițiilor menționate la alin.(3). Instanța de judecată pronunță o încheiere motivată privind suspendarea sau refuzul de suspendare a executării actului Comisiei Naționale.

(9) Hotărîrea instanței de contencios administrativ privind declararea ilegală, în parte sau în tot, a actului normativ al Comisiei Naționale se transmite de îndată Comisiei Naționale și se publică neîntîrziat pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.

(10) Acțiunile de contencios administrativ privind actele Comisiei Naționale sau privind nesoluționarea de către aceasta în termen legal a unei cereri se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul Comisia Națională, cu condiția respectării obligatorii de către reclamant a procedurii prealabile prevăzute la alin.(2).

(11) Încheierea judecătorească privind suspendarea sau refuzul de suspendare a executării actului Comisiei Naționale poate fi atacată cu recurs în conformitate cu [Codul de procedură civilă](#). Prin derogare de la art.426 alin.(3) din [Codul de procedură civilă](#), recursul împotriva încheierii se examinează în termen restrîns, care nu va depăși 10 zile de la data depunerii recursului.

(12) Cererile de contestare a hotărîrilor Comisiei Naționale cu privire la procedura de remediere financiară, la emiterea de prescripții și interdicții, la înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, la suspendarea sau retragerea licenței participanților profesioniști, precum și cererile de contestare a ordonanțelor Comisiei Naționale se judecă în termen de 3 luni de la data depunerii.

[Art.23 în redacția Legii nr.136 din 03.07.2015, în vigoare 31.07.2015]

Capitolul V

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE ȘI ANGAJAȚILOR COMISIEI NAȚIONALE

Art.24. – (1) Membrii Consiliului de administrație sînt independenți în exercițiul

funcțiunii și se supun numai legii.

(2) Membrii Consiliului de administrație nu pot fi reținuți, arestați ori trași la răspundere administrativă sau penală decât la cererea Procurorului General, cu consimțământul Parlamentului.

Art.25. – (1) Președintele Comisiei Naționale:

a) conduce activitatea Comisiei Naționale, poartă răspundere în fața Parlamentului pentru îndeplinirea de către Comisia Națională a sarcinilor atribuite acesteia prin prezenta lege și prin regulamentul ei;

b) reprezintă Comisia Națională în relațiile cu autoritățile publice, precum și cu organismele internaționale de specialitate respective;

c) convoacă ședințele Consiliului de administrație, le prezidează și asigură îndeplinirea hotărârilor adoptate;

d) repartizează atribuții și împuterniciri vicepreședinților și membrilor Consiliului de administrație confirmate prin hotărâre a Comisiei Naționale;

e) recrutează, promovează și eliberează din serviciu angajații Comisiei Naționale. Recrutarea se efectuează prin aplicarea principiului de transparență conform regulamentului propriu, respectând criteriul de selectare în bază de integritate profesională;

f) aplică, după caz, sancțiuni disciplinare angajaților Comisiei Naționale;

g) semnează avize, rapoarte, răspunsuri oficiale, altă corespondență curentă;

h) examinează cauzele contravenționale și aplică sancțiuni contravenționale în corespundere cu prevederile **Codului contravențional al Republicii Moldova**.

(2) În absența Președintelui Comisiei Naționale, atribuțiile prevăzute la alin.(1) sînt exercitate de vicepreședintele împuternicit.

[Art.25 modificat prin Legea nr.94 din 31.05.2018, în vigoare 29.06.2018]

[Art.25 modificat prin Legea nr.144 din 02.07.2010, în vigoare 13.07.2010]

[Art.25 completat prin Legea nr.131-XVIII din 23.12.2009, în vigoare 12.02.2010]

Art.26. – Președintele Comisiei Naționale participă la ședințele Parlamentului și ale Guvernului în problemele reglementării și controlului funcționării pieței financiare nebancare.

Art.27. – (1) Membrii Consiliului de administrație și angajații Comisiei Naționale sînt obligați:

a) să nu divulge informația obținută în exercițiul funcțiunii;

b) să se abțină de la orice activitate sau acțiune incompatibilă cu calitatea de membru al Consiliului de administrație sau angajat al Comisiei Naționale.

(2) La încadrarea în serviciu și ulterior în fiecare an, membrii Consiliului de administrație sînt obligați să depună, în condițiile legii, declarație de avere și interese personale.

(3) Sînt incompatibile cu calitatea de membru al Consiliului de administrație persoanele care:

a) sînt rude sau afini atît între ei, cît și cu Președintele Republicii Moldova, cu Președintele Parlamentului, cu Prim-ministrul, cu Governorul Băncii Naționale;

b) au antecedente penale;

c) desfășoară orice alt tip de activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație;

d) sînt membri ai consiliilor de administrație, consiliilor de directori, comitetelor de conducere, comisiilor de revizie și ai altor organe de conducere ale persoanelor juridice, care sînt subiecți ai supravegherii din partea Comisiei Naționale;

e) posedă mai mult de 0,5% din acțiuni (cote de participare) sau din alte valori mobiliare ale participanților profesioniști și ale emitenților;

f) abuzează de atribuțiile lor în scop de publicitate.

(4) Sînt incompatibile cu calitatea de angajat al Comisiei Naționale persoanele

care:

a) desfășoară orice alt tip de activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație și a celor prevăzute de legislație și/sau de regulamentul propriu;

b) sînt membri ai consiliilor de supraveghere, consiliilor de directori, comitetelor de conducere, comisiilor de cenzori și ai altor organe de conducere ale persoanelor juridice, care sînt subiecți ai supravegherii din partea Comisiei Naționale;

c) posedă mai mult de 0,5% din acțiuni (cote de participare) sau din alte valori mobiliare ale participanților profesioniști și ale emitenților;

d) abuzează de atribuțiile lor în scop de publicitate.

[Art.27 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

[Art.27 modificat prin Legea nr.134 din 17.06.2016, în vigoare 01.08.2016]

Art.28. – (1) Membrii Consiliului de administrație și angajații Comisiei Naționale poartă răspundere administrativă sau penală pentru încălcarea prevederilor art.27.

(2) Comisia Națională, membrii organelor de conducere ale Comisiei Naționale și personalul acesteia nu răspund civil, administrativ sau penal pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Comisiei Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt legat de exercitarea atribuțiilor Comisiei Naționale, care a cauzat prejudicii unor terți.

[Art.28 completat prin Legea nr.62 din 08.04.2016, în vigoare 06.05.2016]

Art.29. – Membrii Consiliului de administrație și angajații împuterniciți ai Comisiei Naționale au dreptul să le ceară participanților la piața financiară nebancaară să prezinte Comisiei Naționale orice documente și explicații orale și în scris necesare la exercitarea atribuțiilor de control.

Art.30. – Membrii Consiliului de administrație și angajații Comisiei Naționale nu au dreptul să transmită împuternicirile lor altor persoane.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.31. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 12 noiembrie 1998.

Nr.192-XIV.

* Republicată în temeiul art.III al Legii nr.129-XVI din 7 iunie 2007 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.94-97, art.416.

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova:

1) *Legea nr.1141-XIV din 14.07.2000* – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.106-108, art.763;

2) *Legea nr.808-XV din 05.02.2002* – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.36-38, art.216;

3) *Legea nr.240-XV din 13.06.2003* – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.138-140, art.557;

4) *Legea nr.321-XV din 18.07.2003* – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.170-172, art.707;

5) *Legea nr.136-XV din 06.05.2004* – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.91-95, art.482;

6) *Legea nr.129-XVI din 07.06.2007* – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.94-97, art.416.